

faa langt bort fra Begyndelsen. Jeg troer, at netop derfor er det af Bigtighed for et Ministerium, som vil Ro i Udviklingen, at sørge for, at der ikke bliver dannet en Valgercorporation, som sender en Forsamling, med hvilken det paa engang indvikles i alle disse vanskelige Forhold, eller hvorover det maa skaffe sig Herredømme ved Hjælp af den Magt, som det har over den udenfor Forsamlingen. Dette er min dybeste og inderligste Overbeviisning, og jeg vil sige de ærede Herrer, at jeg gaar ind paa alle de Forudsætninger, som man har gjort opmærksom paa, at jeg tidligere har udtalt. Vor Stilling er ikke uden Fare, og naar Ministeriet siger: see om der er Fare, saa siger jeg, at jeg ikke tvivler derom, men jeg siger ogsaa, at vor Stilling bliver ikke lettere og ikke bedre ved det, vi her gjøre, thi vi skabe her et Middel til udenfra at bevirke Urolighed og Bevægelse, som vil bringe os stor Ubehagelighed og Uleilighed, og det er netop det, jeg ikke vil.

Der er en eneste Ting, som jeg endnu skal berøre, nemlig, at man har sagt, eller i alt Fald paa en vis Maade har hentydet paa, at det maaskee var Smiger imod Kongen, som havde bragt mig ved denne Fællesforsætning at anke over, at den trykkede Kongens Magt. Jeg troer, at det er ubilligt at sige dette om mig. Bistnok er der i alt Fald Faa, som jeg skulde være villigere til at smigre for, end Kongen, men jeg har dog aldrig gjort det, og min Udtalelse i nærværende Tilfælde var ingen Smiger. Der er vel Mange, der have smigret mere end jeg. Jeg havde ventet, at det ærede Ministerium maaskee bedre end de fleste maatte vide, at jeg ikke har gjort mig Umage for at nyde nogensomhelst speciel Gunst, og under Forhold af denne Natur forekommer det mig at være en egen Ting at fremkomme med saadanne Hentydninger mod en Mand. (Hør!) Jeg skal nu bede de Herrer lægge Mærke til, at Grundlovens § 2, som lyder saaledes: „Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende Magt er hos Kongen. Den dømmende Magt er hos Domstolene,“ findes ikke i Forslaget til Fællesforsætningen, hvorimod den dominerer Grund-

lover; der staaer: den udøvende Magt er hos Kongen; men jeg siger: efter dette Udkast er den udøvende Magt ikke længer hos Kongen; thi vi have et grundlovmæssigt Geheimestatsraad; det er den Forskjel, der er paa det, nu foreslaaede Geheimestatsraad og paa det af 1852, at det første er et grundlovmæssigt. Og hvorledes er det organiseret? Det ærede Medlem, som især i Formiddag tog fat paa denne Sag, oplæste kun den ene Paragraph, uagtet jeg maa bede ham om at læse dem begge. § 14 i Fællesforsætningsudkastet lyder saaledes: „Ministrene for Monarchiets Fællesanliggender udgjøre i Forening med Ministrene for Landsdelenes særlige Anliggender under Kongens Forsæde Geheimestatsraadet, hvori ogsaa — nu kommer et vigtigt Moment, som bør fremhæves — Thronfølgeren, naar han er myndig, og den, eller de øvrige kongelige Prindsfer, som Kongen dertil maatte kalde, tager Sæde.“ Denne sidste Deel af Paragraphen, „naar Kongen kalder dem“, er der Intet i veien med; men med Thronfølgeren er det en anden Sag. Kongen kan gjøre det i et Geheimestatsraad, dannet for sig selv; men med Hensyn til et grundlovmæssigt Geheimestatsraad bør en saadan Bestemmelse ikke komme ind. Thronfølgeren kan Kongen ikke bringe ud af Geheimestatsraadet, uden at han har en grundlovmæssig Beslutning derfor, og for at forhindre det behøves der kun, at $\frac{1}{4}$ af Medlemmerne pludselig gjøre en Votering i det afgjørende Øieblik umulig, eller at Geheimestatsraadet ved den 3die Behandling kommer til at sætte sig derimod. Nu vil man vel sige, ja saa kan Kongen affædige Medlemmerne af Geheimestatsraadet, men Kongen kan jo ikke komme til at affædige dem. Dersom der var Forslagsret i Fællesforsamlingen, saa kunde et Forhold af den Beskaffenhed ordnes; men sæt nu, at i en svag Konges sidste Dage et Geheimestatsraad sætter sig fast og regierer absolut, hvorom det kan være enig med en Thronarving, som maaskee staaer i den meest skjærende Opposition til sin Konge, hvad skal man da gjøre. Dersom ikke Historien havde leveret os Beviser paa flendelige Forhold i denne Stilling mellem Fader og Søn, og langt mere mellem Kongen og